

Bárður Jákupsson, leiðari í Listasavni Føroya og listamaður:

Súmbolskt rætt at taka tinghúsið niður

– Verandi tinghús eru vøkur, men spurningurin er, um tað eigur at verða varðveitt. Føroyingar eru farnir at hugsa øðrvísi nú og tí er rætt at síggja burtur frá verandi tinghúsum, sum umboða eina tíð, har vit ikki hava tikið ábyrgd av okkum sjálvum, sigur Bárður Jákupsson

TURID KJØLBRO

Ikki fyrr enn nú, arkitektakappingin um eitt nýtt tinghús er av, verður ein greiður yvir, hvat tað vil siga, at vit skulu hava eina nýggi tinghús. Hesa somu kensluna hevur leiðarin í Listasavni Føroya, Bárður Jákupsson.

– Tað er ikki ein løtt uppgáva at byggja eina nýggi tinghús við Telefonhúsinum og umhvørvinum sum tað er. At fáa eina heild burtur úr er tað næstan ómøguligt. Onkur av uppskotsstíllarunum roynir tað við einum rundum millumbygningi. Men eftir at hava sæð uppskotini skilji eg væl, at tey flestu hava valt at taka gomlu tinghúsin burtur, tí tað er ein spurningur um tað er nakað at varðveita. Tinghúsin eru vøkur, men tey umboða eina tíð, sum vit royna at leggja afturum okkum nú. Eina tíð, har vit ikki hava tikið ábyrgd av okkum sjálvum. Har hugsi eg um politisku støðuna, sum tinghúsin eru eitt umboð fyri. Føroyingar eru farnir at hugsa øðrvísi nú og tí er tað súmbolskt rætt at síggja burtur frá verandi tinghúsum, sigur Bárður Jákupsson, leiðari í Listasavni Føroya og listamaður.

Flyta tinghúsið

Bárður Jákupsson heldur, at nógva áhugavert er at finna í nógvum av uppskotunum,

ið komu inn í kappingini.

– Eitt er at velja teir triggjar vinnararnar, men hugskot eru eisini at finna burtur úr hinum, ið komu inn. Onnur uppskot hava arbeitt nógva við sjálvum økinum. Tað er ógvuliga týðningarmikið, hvat fer at henda við øllum økinum framvið tinghúsinum. Okkur uppskot tekur alt økið fram við býráðnum við og okkurt annað hevur skotið upp, at parkeringsøkið har verður torg. Eitt hugskot kundi kanska verið at flutt núverandi tinghús á økið har sölubúðirnar framvið parkeringsøkinum eru. Á tann hátt kundu húsini verðið varðveidd og framvegis verið partur av býarmyndini, sigur Bárður Jákupsson.

Um tað er so umráðandi at hava tinghúsin verandi í miðbýnum, sigur Bárður Jákupsson, at tað besta hevði verið, um tinghúsið var í Tinganesi.

– Hinvegin so leggi eg stóran týðning í sjálvan tinghúsvøllin. Býurin savnast á staðnum har, til dømis á ólavøku, tá ið skrudgongan kemur úr kirkjun í tinghúsið, og hesum eiga vit ikki at sleppa. Onkur hevur skotið upp at byggja eitt nýtt tinghús á Skálatrøð og tað haldi eg er heilt burturvið. Tann avgerðin, at Tinghúsið skal vera mitt í býnum er røtt. Tað er ikki heilt vist, at tað ber til at varðveita

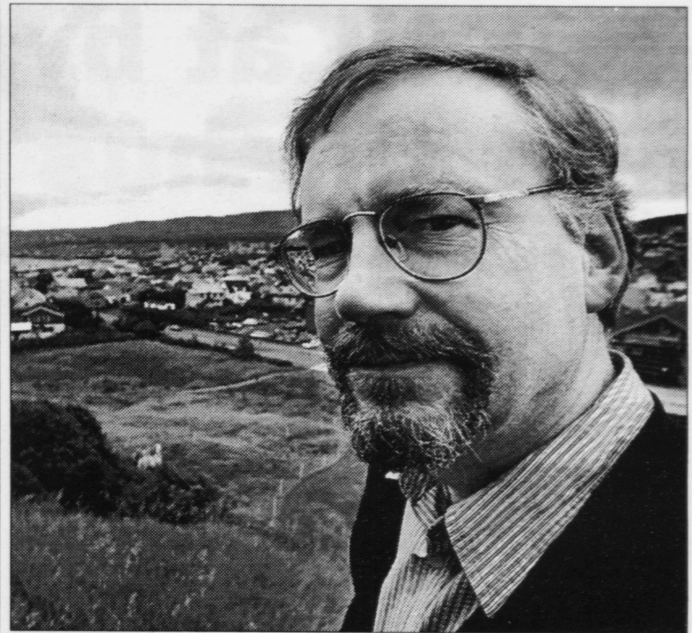
tinghúsvøllin, men tað hevði avgjørt verið tað besta. Fyrsta virðislønin varðveitir vøllin.

– Eg skilji væl, at uppskotið hjá Heidi Poulsen og Karl Jákup Danielsen vann. Uppskotið ber til at seta í verk og virkar ikki so vitleysa dyrt. Men vit eiga ikki at leypa framav, men heldur at hugsa okkum væl um, tí her eru ymisk hugskot, sum koma frá hinum tekninum eisini. Í øllum førum, tá ið tað snýr seg um plássio rundan um.

– Tað eru so nógva víður-skifti, ið vit eiga at hugsa um, Havnará til dømis, sum kanska verður latin upp aftur. Hvussu ferðslan kann fáast at virka, tá ið Tinghúsvøgin verður steinlagdur, hevur eisini týðning. Tað er ógvuliga áhugavert at fáa urtagarðarnar við Tinghúsvøgin uppí heildina og kanska fáa lagt aðrar urtagarðar afturat og planta meir. Um nógva eru teirni framman fyri Gamla Bóka-handilin burtur av elli, og tí verður ógvuliga bert har.

Um tað var rætt at avmarka kappingina til føroyskar arkitektar, sigur Bárður Jákupsson.

– Føroyingar verða bodnir við at taka lut í slíkum kappingum í øðrum londum. Kanska hevði tað verið rætt at latið onnur sloppið við, men so hevði tað verið ógvuliga umfatandi.

Gunnar Hoydal, rithøvundur og fyrrverandi býararkitektur:

Tað ljóta verður standandi, tað góða skal burtur

– Tað rætta uppskotið vann og uppgávan kann ikki loysast øðrvísi. Men tað er harmiligt, at núverandi tinghús skulu burtur. Í mínari verð áttu húsini hjá Telefonverkinum at verið bumbað, sigur Gunnar Hoydal

TURID KJØLBRO

Sum býararkitektur í Tórshavnar býráð í eina fjórðingsöld hevur hann kanska meir enn nakar annar sett sín dóm á høvudsstaðin. Og Gunnar Hoydal er púra samdur við Bárð Jákupsson um, at uppgávan hjá teim luttakandi í arkitektakappingini um eitt nýtt tinghús hevur verið ógvuliga torfør.

Tey, sum vunnu arkitektakappingina, hava arbeitt út frá teirri ætlan, at verandi tinghús, skulu takast niður. Og tað skilir Gunnar Hoydal væl.

– Tá ið vit hugsa um, hvussu nógva fermetrar skulu til nýggja tinghúsið, er uppgávan nærum ómøguliga at loysa. Prospektið, sum vann fyrstu virðisløn, loysir uppgávuna, men avleiðingin er, at verandi tinghús skulu burtur. Og tað er ógvuliga harmiligt. Tí tað sum er ljótt verður standandi og tað sum er gott skal burtur. Í mínari verð áttu húsini hjá Telefonverkinum at verið bumbað, sigur Gunnar Hoydal.

– Fyrsta virðisløn er eitt snøgt og áhugavert uppskot, beherskað í stóð, fint í tilfarsnýtslu og tey hava fingið væl burtur úr. Prospektið er gott, væl úr hondum greitt og uppgávan kann ikki loysast øðrvísi.

Partur av býarmyndini Finnbogi Isakson, tingformaður segði, tá ið vinnararnir vórðu kosnir seinasta friggjadag, at tað ikki er so spell, at verandi tinghús verða tikin niður, tí tey hava einki byggisøguligt virði.

– Tað er hansara meining. Um ikki byggisøguligan so hava húsini ein tjóðsøguligan týðning og virði, og tí er tað vert at umhugsa gjølla, um tey skulu takast niður. Tey eru eisini ein partur av býarmyndini og tí eigur ein at vera ógvuliga varin við at taka tey burtur.

– Hinvegin dugi eg ikki at síggja, at lótingshúsinu endiliga skulu vera har tey eru. Tey kundu verið í Tinganesi, umstígingin kann vera alla staðni, hon er longu spjódd sum er. Tey hava verið 150 ár á Ting-

húsvøllinum, men býurin er ein heilt annar nú og tingarbeiðið krevur pláss. Tað ber ikki til at geva tinghúsinum víðari karmar uttan at taka verandi hús niður. Men tað fer avgjørt at broyta býarmyndina nógva.

Um tað er rætt at skunda ætlanina um nýtt tinghús fjögnum, heldur Gunnar Hoydal, at tað væl letur seg gera at byggja eina nýggi tinghús áðrenn ár 2002, sum ætlanin er.

– Men fyrst skulu fólk siga sína meining um, hvat tey halda.

Gunnar Hoydal heldur ikki, at frægari uppskot høvdu komið inn, um kappingin eisini fevndi um útlendskar arkitektar.

– Tað er væl skiljandi, at kappingin varð avmarkað fyri føroyskar arkitektar. Eitt tinghús er nakað heilt serligt fyri eina tjóð. Eg trúgvi ikki, at fleiri frægari uppskot høvdu komið inn, sigur Gunnar Hoydal, fyrrverandi býararkitektur at enda í viðtali.

